

แนวทางการพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก
General Guideline for Low Emission Support Scheme (LESS)
(ฉบับที่ 4)

จัดทำโดย

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

วันที่บังคับใช้ 26 กรกฎาคม 2566

1. บทนำ

ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ สิ่งมีชีวิต สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเกิดภัยธรรมชาติต่างๆ และนับวันปัญหาดังกล่าวจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวมาจากก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งการใช้พลังงาน การขนส่ง การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม การจัดการขยะ การเกษตร รวมทั้งการตัดไม้ทำลายป่า

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. เป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีบทบาทภารกิจด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกของภาคส่วนต่างๆ อบก. จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบการดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยผ่านมาตรการแรงจูงใจทางสังคม เพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และยกย่องผู้ทำความดีให้ได้รับการยอมรับ โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์และประเมินทางเทคนิควิชาการ และนำมาผนวกกับแนวคิดการให้การสนับสนุน (Support) จาก “ผู้ให้” ในภาคองค์กร/ธุรกิจ ไปสู่ “ผู้รับ” ในสังคม/ชุมชน ทำให้เกิดเป็นโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (Low Emission Support Scheme : LESS) ซึ่งเป็นกลไกที่จะช่วยให้มุ่งสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำต่อไป

เอกสารฉบับนี้ เป็นแนวทางการพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (Low Emission Support Scheme : LESS) เพื่อขอรับรองผลการประเมินการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินกิจกรรม โดย อบก. ให้การรับรองในรูปแบบของใบประกาศเกียรติคุณ (Letter of Recognition : LoR) สำหรับผู้ดำเนินกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจก และผู้ให้การสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคส่วนต่างๆ

2. บทนิยาม

เรื่อง	รายละเอียด
หน่วยงานกำกับดูแล	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. มีหน้าที่ในการบริหารจัดการโครงการ และรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้โครงการ LESS
ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas)	ก๊าซที่มีคุณสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อน หรือรังสีอินฟราเรดได้ดี มีความสำคัญต่อการรักษาอุณหภูมิในบรรยากาศของโลก เป็นก๊าซที่มีอยู่ในธรรมชาติและสร้างขึ้นโดยมนุษย์
กิจกรรมลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก	กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นจากกรณีที่ไม่มีการดำเนินกิจกรรม

เรื่อง	รายละเอียด
ผู้ดำเนินกิจกรรม	1) ผู้ดำเนินกิจกรรมลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกด้วยตนเอง หรือ 2) ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมลด หรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ในรูปแบบต่างๆ เช่น งบประมาณ เทคโนโลยี บุคลากร หรือ องค์ความรู้ เป็นต้น
ผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรม	ผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ในรูปแบบต่างๆ เช่น งบประมาณ เทคโนโลยี บุคลากร หรือ องค์ความรู้ เป็นต้น
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีฐาน (Baseline Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีที่มีการดำเนินงานตามปกติ (Business-as-usual) หรือ ในกรณีที่ยังไม่ได้มีการดำเนินกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกใดๆ
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมภายในขอบเขตการดำเนินกิจกรรมของโครงการ
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายนอกขอบเขตโครงการ ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

3. วัตถุประสงค์และหลักการขั้นพื้นฐาน

เรื่อง	รายละเอียด
3.1 วัตถุประสงค์	เพื่อกำหนดรายละเอียดแนวทางการพัฒนากิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อขอการรับรองผลการประเมินการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกภายใต้โครงการ LESS
3.2 ขอบเขต	การพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อรับรองผลการประเมินปริมาณการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก และมอบใบประกาศเกียรติคุณ (Letter of Recognition : LoR) ให้แก่ ผู้ดำเนินกิจกรรม และผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ LESS
3.3 หลักการพื้นฐาน	1) ต้องเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก และสามารถประเมินปริมาณการลดหรือการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกตามวิธีการคำนวณที่ อบก. กำหนด 2) การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บจากโครงการ จะใช้หลักการเดียวกันกับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER) ของ อบก.

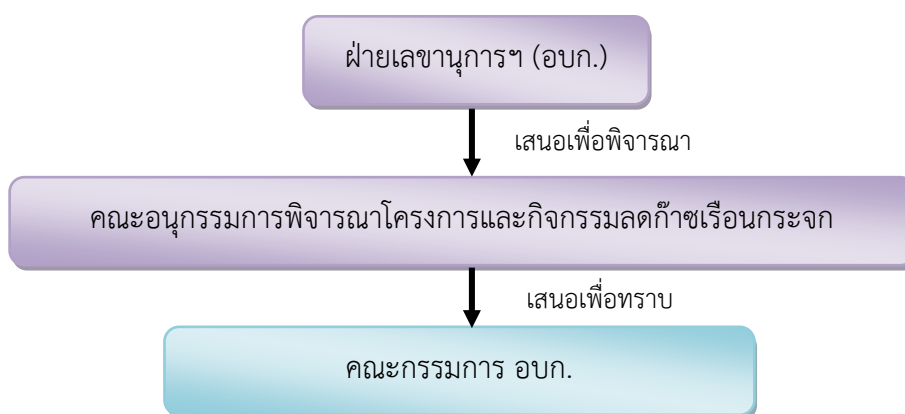
เรื่อง	รายละเอียด
	<p>3) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากกิจกรรม (Emission Reduction: ER) เท่ากับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน (Baseline Emission: BE) (ยังไม่มี การดำเนินกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจก) ลบด้วยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission: PE) และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission) ดังภาพ</p> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> $\text{ปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก} = \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน} - \left[\text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ} + \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ} \right]$ </div> <p>4) การประเมินปริมาณการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกภายใต้โครงการ LESS เป็นการประเมินเบื้องต้น ดังนั้น จึงไม่สามารถนำปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกไปซื้อ-ขายได้</p> <p>5) ผู้ดำเนินกิจกรรม หรือผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมต้องจัดทำเอกสารขอการรับรองผลการประเมินปริมาณการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ส่งไปยัง อบก. โดยไม่ต้องผ่านการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกหรือบุคคลที่สาม เพื่อขอการรับรองผลการประเมิน</p>
<p>3.4 การมอบใบประกาศเกียรติคุณ (Letter of Recognition : LoR)</p>	<p>ใบประกาศเกียรติคุณ (Letter of Recognition : LoR) อบก. จะมอบใบประกาศเกียรติคุณใน 2 รูปแบบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>กรณีดำเนินกิจกรรมเอง</u> อบก. จะมอบใบประกาศเกียรติคุณให้กับผู้ที่ดำเนินกิจกรรมลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก 2) <u>กรณีมีการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม</u> อบก. จะมอบใบประกาศเกียรติคุณให้กับผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรม และผู้รับการสนับสนุนกิจกรรม ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจกรรมลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

4. หลักเกณฑ์การรับรองผลการประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก

เรื่อง	รายละเอียด
4.1 ประเภทกิจกรรม	กิจกรรมที่สามารถขอการรับรองผลการประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก ต้องเข้าข่ายประเภทกิจกรรมดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน 2) การพัฒนาพลังงานทดแทน 3) การจัดการของเสีย 4) การจัดการในภาคขนส่ง 5) การปลูกป่า/ต้นไม้ 6) การอนุรักษ์หรือฟื้นฟูป่า 7) การเกษตร 8) อื่นๆ ตามที่ อบก. กำหนด
4.2 ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	โครงการ LESS จะพิจารณาให้การรับรองก๊าซเรือนกระจก 3 ชนิด ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) 2) ก๊าซมีเทน (CH₄) 3) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O)
4.3 หน่วยของปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้	กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (kgCO ₂ eq) กรณีที่ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ <u>ไม่เกิน</u> 1,000 kgCO ₂ eq ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO ₂ eq) กรณีที่ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ <u>มากกว่า</u> 1,000 kgCO ₂ eq
4.4 ระยะเวลาของกิจกรรมที่สามารถขอการรับรองปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก	1) ต้องเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจก และดำเนินการแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน 2) สามารถขอการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้จากกิจกรรมที่ดำเนินการมาแล้ว ย้อนหลังได้ไม่เกิน 3 ปี นับจากวันที่ยื่นเอกสารขอการรับรองไปยัง อบก. ยกเว้น กิจกรรมด้านป่าไม้และการเกษตร
4.5 การรับรองผลการประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก	ผู้ดำเนินกิจกรรม หรือผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมสามารถรวบรวมกิจกรรมเดียว (Single Activity) หลายกิจกรรม เพื่อส่งมาขอการรับรองผลการประเมินการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในครั้งเดียวกัน
4.6 วิธีการคำนวณปริมาณการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก	สามารถใช้วิธีการคำนวณปริมาณการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ได้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้เอกสารการคำนวณการลดก๊าซเรือนกระจก (LESS Evaluation Sheet) ในเว็บไซต์ http://ghgreduction.tgo.or.th/less หรือ 2. ใช้ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) ในเว็บไซต์ http://ghgreduction.tgo.or.th/T-VER หรือ 3. ใช้วิธีการคำนวณที่อ้างอิงตามมาตรฐาน สมมติฐาน กระบวนการ หรือวิธีอื่นๆ

เรื่อง	รายละเอียด
	ตามหลักวิชาการที่เป็นที่ยอมรับ และได้รับความเห็นชอบจาก อบก.
4.7 การนับซ้ำ	ผู้ดำเนินกิจกรรม หรือผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมไม่สามารถขอการรับรองผลการประเมินปริมาณการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมในช่วงระยะเวลาเดียวกันกับที่ได้รับการรับรองแล้ว

5. โครงสร้างการบริหารจัดการ

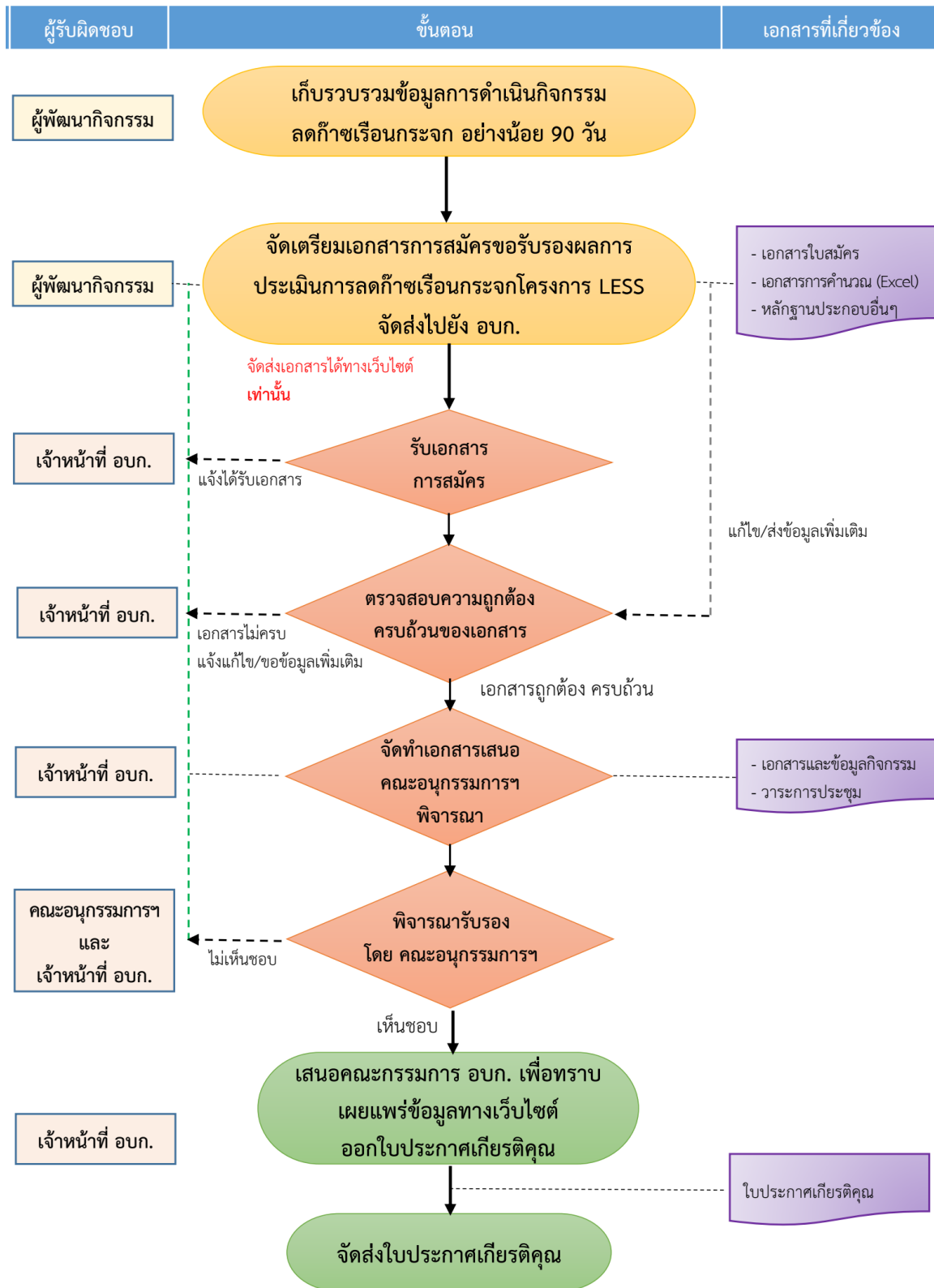
รูปที่ 5-1 โครงสร้างการบริหารจัดการ

โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก บริหารจัดการโดย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. โดยมีโครงสร้างการบริหารจัดการ ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ทำหน้าที่ รับทราบผลการพิจารณารับรองผลการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจก ตามมติการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก
- 2) คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก ทำหน้าที่
 - พิจารณาให้การรับรองผลการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกโครงการ LESS และให้เสนอคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เพื่อทราบ
 - พิจารณาและให้ความเห็นชอบแนวทางการพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (LESS) เพื่อประกาศใช้
 - พิจารณาและให้ความเห็นชอบเอกสารการคำนวณการลดก๊าซเรือนกระจก (LESS Evaluation Sheet) เพื่อประกาศใช้
- 3) อบก. ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

- ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารขอการรับรองและผลการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ พิจารณากลับกรองและจัดทำเอกสารสรุป เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกให้ความเห็นชอบ และเสนอคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เพื่อทราบ
- ปรับปรุงแนวทางการพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (LESS)
- พัฒนาและปรับปรุงเอกสารการคำนวณการลดก๊าซเรือนกระจก (LESS Evaluation Sheet)
- ออกใบประกาศเกียรติคุณโครงการ LESS ตามมติการประชุมคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก

6. ขั้นตอนการขอรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก

รูปที่ 6-1 ขั้นตอนการขอรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก

7. การรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก

คณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกจะเป็นผู้พิจารณาให้การรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกเพื่อทราบ

ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกจะเป็นผู้ที่ลงนามในใบประกาศเกียรติคุณรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก (ฉบับภาษาไทย) มอบให้แก่ผู้ดำเนินกิจกรรม และผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมโครงการ LESS ทั้งนี้ หากผู้พัฒนากิจกรรมมีความประสงค์ให้ ออก. ออกใบประกาศเกียรติคุณรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก (ฉบับภาษาอังกฤษ) ให้ผู้พัฒนาโครงการทำหนังสือแจ้งความประสงค์มายัง ออก. โดยให้ระบุชื่อภาษาอังกฤษของหน่วยงานและกิจกรรมที่ถูกต้อง ภายหลังจากคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกรับทราบผลการพิจารณา

8. การเปิดเผยข้อมูล

ออก. สามารถเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ให้สาธารณชนทราบบนเว็บไซต์ของโครงการ LESS

- 1) ข้อมูลหน่วยงานของผู้ดำเนินกิจกรรม ผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรม และผู้รับการสนับสนุนกิจกรรม
- 2) รายชื่อกิจกรรมที่ได้รับการรับรองผลการประเมินการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก และวันที่ได้รับการรับรอง
- 3) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ที่ได้รับการรับรองจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ LESS
- 4) ผลการพิจารณาให้การรับรองกิจกรรม

9. การทบทวนแนวทางการพัฒนาโครงการ

การทบทวนแนวทางการพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (LESS) เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบ วิธีการคำนวณ ข้อกำหนด และเนื้อหาต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บันทึกการแก้ไข LESS-GG

ลำดับที่	ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
4	04	3	26 ก.ค. 66	<p>เพิ่มขั้นตอนการขอรับใบประกาศเกียรติคุณรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจกฉบับภาษาอังกฤษ</p>
3	03	2	25 พ.ย. 64	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงชื่อจากเดิม “แนวทางการบริหารจัดการโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก” ปรับปรุงใหม่เป็น “แนวทางการพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก” 2. เพิ่มเติมบทนิยาม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas) - ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีฐาน (Baseline Emission) - ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission) - การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission) 3. ปรับปรุงคำอธิบายโครงสร้างการบริหารจัดการ 4. แก้ไขขั้นตอนการขอรับรองผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก
2	02	1	26 พ.ย. 63	<ol style="list-style-type: none"> 1. แก้ไขและเพิ่มเติมบทนิยาม คงเหลือดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานกำกับดูแล - กิจกรรมลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก - ผู้ดำเนินกิจกรรม - ผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรม 2. แก้ไขหลักการพื้นฐาน 3. แก้ไขหลักเกณฑ์การรับรองผลการประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ประเภทกิจกรรม - หน่วยของปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้/กักเก็บได้ - ลักษณะการดำเนินกิจกรรม - ระยะเวลาของกิจกรรมที่สามารถขอการรับรองปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก 4. แก้ไขโครงสร้างการบริหารจัดการ 5. ตัดรูปขั้นตอนการพัฒนาโครงการ

ลำดับที่	ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
				6. แก้ไขขั้นตอนการขอรับรองผลการประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก 7. ตัดหัวข้อการแจ้งการเปลี่ยนแปลง
1	01	-	30 เม.ย. 58	-